

Sorsana, hâlâ buradalar mı?

Sosyolog Deniz Bağrıaçık, başımızın üstünde ağırladığımız ya da tam tersi 'üst akıl-ajan' olarak yaftaladığımız yabancılarla bizi konuşuyor. 'Sorsana, Bizi Sevmiş mi?' İstanbul'da yaşayan yerleşik yabancıların gözünden bir Türkiye portresi.

ÜMİT BUGET

umitbuget@gmail.com

2012'de değişim programı kapsamında Türkiye'ye gelen Alman gazetecileri Asmalımescit'te ağırladığımız akşamı hatırlıyorum da ortalamanın çok üzerinde performans **sergilediğimiz** bir rakı sofrasıydı: Ben masasının bir köşesinde 'köprüyü geçene kadar ayağa dayı demek' atasözünü İngilizceye çevirmeye çalışırken diğer köşede o güne dek Türk kahvesi içerken dahi görmediğim gazeteci arkadaşım Alman meslektaşlarına kahve falı bakıyordu!

Sosyolog Deniz Bağrıaçık, başımızın üstünde ağırladığımız (bizim hikâyedeki gibi) ya da tam tersi 'üst akıl-ajan' olarak yaftaladığımız yabancılarla bizi konuşuyor. 'Sorsana, Bizi Sevmiş mi?' İstanbul'da yaşayan yerleşik yabancıların gözünden bir Türkiye portresi. 20 yıldan fazla zamandır İstanbul'da yaşayanlar, erken 2000'lerden bu yana burada olanlar ve bir yıldan az zamandır yedi tepelide ikamet edenler... Üç gruba ayrılan listede hemen her meslekten ve her kıtadan görüşmeci var. Hepsinin ayrı bir hikâyesi, yollarını bu tarafa düşüren farklı bir kaçış planı var.

BİZ İSVEÇ'E KAÇMAYI DÜŞÜNÜRKEN...

Ciddiyeti ve uygulanabilirliği tartışılır olmakla birlikte hemen her sofrada "Buralarda yaşanmaz artık"la başlayan ve bir Ege kasabasından aktarmalı olarak Norveç'e varılan dost sohbetlerine sıkça muhatap oluyoruz. Yani 'kaçış planları' bizde de çok revaçta. 'Sorsana, Bizi Sevmiş mi?' bize yeni bakış açıları kazandırıyor. Yapılacaklar listesinin üst sıralarında 'bir İskandinav ülkesine kapak atmak' olanların Jan'ın anlattıklarına kulak vermesinde fayda var. **Jan, İsveç'in monotonluğundan ve homojen toplum yapısından sıkılıp dümeni Türkiye'ye çeviren genç bir gazeteci.** Kaldırım değiştirme tarihlerinin bile önceden belli olduğu ülkesinden sıkılmış ve valizini toplayıp bizim spontane topraklara gelmiş. Bu, huzuru oralarda arayanlara önemli bir anekdot aslında. Demek ki fazla huzur da huzur kaçırabiliyor! **Bu arada Jan, anlık inşaatlar cenetimize hoş geldin.** Söz veriyoruz, sana istediğinden fazlasını vereceğiz!

Kitapta her gruptaki 16 görüşmeciden

sekizi kadın. Kadın katılımcıların Türk erkeğiyle imtihanları yüzümüzü zaman zaman kızartacak anlatılara sahne oluyor. Görüşmecilerin ülkemizdeki ilişki tecrübeleri ve erkek dünyasına yönelik analizleri bu konularda özel yazılmış değme **kitaplara** taş çıkartacak cinsten. **40 yaşında olup da ailesiyle yaşayan 'ana kuzusu erkekler', 'yabancı' kadınların en anlamlılarından.** Dahası da var tabii... Eleştiriye açık hemcinslerime şiddetle tavsiye edilir!

İstanbul'a gelen kalıcı misafirler ekseriyette, 'yabancı köy'ler Cihangir ve Galata'da oturmayı tercih ediyor. Güvenli suları terk edip şanslarını Halıcıoğlu ve Bakırköy'de deneyenlerin maceralarıysa pek de iç açıcı değil. Madeleine "Defalarca beni Rus bir fahişe olduğum için polise ihbar ettiler. Bir keresinde bir komşumuzun kocası eve gelmemiş, 'bizim evde seks yaptığını' düşündüler" diyerek anlatıyor durumun vahametini.

2000'lerin başında Türkiye gelenlerinden olan Tor; "Geldiğimde gazeteciler bir sorun olduğunda mutlaka Genelkurmay Başkanı'na fikrini sorardı. Artık kimse sormuyor, onun adını da bilmem gerekmiyor. Sivil-asker ilişkileri değişti" diyor. Thor'un 15 Temmuz'da yaşananların ardından ne düşündüğünü de merak etmemek elde değil tabii. İstanbul'u bir laboratuvara çeviren ve konuklarının tanıklıklarıyla onun baş döndürücü hızından sıkça beslenen **kitap**, aynı hızla mustarip olmaktan kurtulamıyor.

Görüşmelerin yüzde 80'i haziran direnişinin kapıya dayandığı 2013 baharında yapıldığı için Türkiye'nin **iki köşe taşı, 'Gezi' ve '15 Temmuz' hakkında yabancıların ne düşündüğünü ve bu 'olay'ların onlar üzerine etkilerini öğrenemiyoruz.** Bu da elimizdeki zengin lezzetli çorbanın sıcaklığını bir nebze azaltıyor.

Belki Deniz Bağrıaçık'ın açtığı yoldan devam edenler ya da bizzat kendisi, işin o tarafını da bir devam kitabıyla aydınlatır: **Sorsana bizi hâlâ seviyorlar mı, sorsana hâlâ buradalar mı?**

SORSANA, BİZİ SEVMİŞ Mİ?

Deniz Bağrıaçık
Yapı Kredi Yayınları,
2017
228 sayfa, 18 TL.